

Európska deklarácia o globálnom vzdelávaní do roku 2050

Dublinská deklarácia

*Strategický rámec pre zlepšenie a posilnenie
globálneho vzdelávania v Európe do roku
2050*

Európska deklarácia o globálnom vzdelávaní do roku 2050

Dublinská deklarácia

Európsky strategický rámec pre zlepšenie a posilnenie globálneho vzdelávania v Európe do roku 2050

Na ceste ku dňu, keď všetci ľudia v Európe – v solidarite s ľuďmi na celom svete – budú mať prístup ku kvalitnému globálnemu vzdelávaniu.

Konečná verzia prijatá 4. novembra 2022

Preambula

My, zúčastnené delegácie na Európskom kongrese o globálnom vzdelávaní, stretávajúce sa na Dublinskom hrade v dňoch 3. a 4. novembra 2022, ktorý zvolala sieť GENE – Global Education Network Europe – a ktorého hosťiteľom je Írsko, spolupredsedom je Luxembursko, zastupujúce zúčastnené členské štáty po konzultácii so širokým spektrom zainteresovaných strán z mládežníckych organizácií, občianskej spoločnosti, miestnych a regionálnych samospráv, akademickej obce a partnerov a kolegov z iných regiónov; a v úzkej spolupráci s Európskou komisiou, Radou Európy, OECD, EHK OSN a UNESCO; sme stanovili našu víziu a záväzky pre globálne vzdelávanie do roku 2050.

Uvedomujúc si

- Rozsah a zložitosť kríz a výziev, ktorým čelia ľudia, iné živé bytosti a planéta.
- Právo ľudí učiť sa, kriticky uvažovať o svojom mieste vo svete, reagovať a konať solidárne ako globálni občania so zodpovednosťou voči planéte.
- Dôležitý prínos vzdelávania – a najmä globálneho vzdelávania – k podpore ľudí, individuálne aj kolektívne, učiť sa a prispievať k zmene sveta.

Našou víziou je

- Svet väčšej sociálnej a klimatickej spravodlivosti, mieru, solidarity, rovnosti, planetárnej udržateľnosti, medzinárodného porozumenia, rešpektovania rozmanitosti, začlenenia a uplatňovania všetkých ľudských práv pre všetky národy a dôstojného života pre všetkých, najmä tých najzraniteľnejších a najviac vylúčených, a to lokálne aj globálne. Kvalitné globálne vzdelávanie pre všetkých môže zohrať významnú úlohu pri realizácii takéhoto sveta.
- Európa, kde všetci ľudia majú prístup ku kvalitnému globálnemu vzdelávaniu, v podobe práva; a v ktorej existuje spoločné chápanie kvalitného vzdelávania, vrátane globálneho vzdelávania ako ľudského práva, globálneho verejného statku a transformačného procesu učenia.
- Vzdelávanie, ktoré podporuje a oceňuje perspektívy a znalosti rôznych kultúr, vrátane diaspórových komunit a menších, a maximálne využíva toto bohatstvo na podporu inkluzívnych reakcií na miestne a globálne výzvy.
- Európa, v ktorej je globálne vzdelávanie, celoživotné a prierezové, primerane financované a založené na kritickom dialógu s miestnymi a globálnymi partnermi.
- Rozsiahlejšie kritické chápanie historických a geopolitických vzťahov zo strany verejnosti, vrátane dedičstva kolonializmu, konfliktov, vojen a útlaku, a väčšie kritické zapojenie verejnosti do globálnych výziev a dynamiky moci.
- Spoločná perspektíva týkajúca sa prierezovej povahy globálneho vzdelávania, ktorá zahŕňa množstvo súvisiacich národných a medzinárodných definícií a konceptov, ktoré všetky majú spoločný základ.¹
- Vytváranie a posilňovanie – krajina po krajine, región po regióne, komunita po komunita a sektor po sektore – politik, stratégií, podporných mechanizmov a platforiem na budovanie kapacít na dosiahnutie univerzálneho, celoživotného a prierezového prístupu ku kvalitnému globálnemu

vzdelávaniu.

- Zapojenie všetkých relevantných zainteresovaných strán do dialógu, vytvárania sietí a spolupráce v oblasti globálneho vzdelávania; vrátane novej verejnosti, marginalizovaných komunit a tých, ktorí sa predtým menej angažovali, s cieľom osloviť všetkých ľudí v Európe.
- Inšpirovanie ľudí, individuálne aj kolektívne, aby konali a zapájali sa do sociálnych a environmentálnych hnutí a organizácií na miestnej, národnej a globálnej úrovni v oblastiach súvisiacich s globálnym vzdelávaním.

Definícia: naše chápanie globálneho vzdelávania

Globálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré umožňuje ľuďom kriticky reflektovať svet a svoje miesto v ňom; otvoriť svoje oči, srdcia a mysle realite sveta na miestnej a globálnej úrovni. Umožňuje ľuďom pochopiť, predstaviť si, dúfať a konať tak, aby nastolili svet sociálnej a klimatickej spravodlivosti, mieru, solidarity, rovnosti, planetárnej udržateľnosti a medzinárodného porozumenia. Zahŕňa rešpektovanie ľudských práv a rozmanitosti, inklúziu a dôstojný život pre všetkých teraz aj v budúcnosti.

Globálne vzdelávanie zahŕňa širokú škálu poskytovania vzdelávania: formálneho, neformálneho a informálneho učenia sa; celoživotného a prierezového. Považujeme to za nevyhnutné pre transformačnú silu a transformáciu vzdelávania.²

V tomto duchu deklarujeme naše odhodlanie ďalej napredovať v globálnom vzdelávaní v Európe.

Vychádzame z existujúcich medzinárodných dohôd a záväzkov

- Maastrichtská deklarácia z roku 2002 o globálnom vzdelávaní a ďalšie európske záväzky týkajúce sa vzdelávania pre udržateľný rozvoj, ľudské práva, rodovú rovnosť, mier a sociálnu spravodlivosť na miestnej a globálnej úrovni, ktoré uznávajú dôležitosť globálneho vzdelávania a zapojenia verejnosti.
- Medzinárodné záväzky, globálne agendy a ciele týkajúce sa vzdelávania pre udržateľný rozvoj, vzdelávania pre globálne občianstvo, vzdelávania k ľudským právam atď., okrem iného vrátane Agendy 2030, cieľ udržateľného rozvoja č. 4 (vrátane konkrétneho cieľa 4.7) a Odporúčania UNESCO z roku 1974 týkajúceho sa vzdelávania pre medzinárodné porozumenie, spoluprácu a mier, ktoré uznávajú úlohu globálneho vzdelávania ako nevyhnutného základu učenia sa globálnych občanov 21. storočia.³

Uznávame rast a rozvoj globálneho vzdelávania v Európe za posledných 20 rokov

- Silné a jasné výsledky v globálnom vzdelávaní od Maastrichtskej deklarácie.
- Rozšírené politické rámce na národnej a európskej úrovni.
- Väčšie uznanie a vzdelávací impulz, ktorý stavia globálne vzdelávanie do centra kvalitného vzdelávania; formálneho, neformálneho a informálneho učenia sa; celoživotného a prierezového.
- Väčšie uznanie potreby „univerzálneho prístupu ku globálnemu vzdelávaniu založeného na právach“, ktorého príkladom sú národné stratégie a politiky, ktoré sú explicitne navrhnuté pre všetkých ľudí v krajinách Európy v solidarite s národmi na celom svete.

¹ Viac informácií o obnovení definície a zastrešujúcom pojme je uvedených v prílohe 1.

² Podrobnosti o širokom rozsahu poskytovania vzdelávania, ktorý zahŕňa perspektívu globálneho vzdelávania, sú uvedené v prílohe 1.

³ S osobitným odkazom okrem iného na dohody uvedené v prílohe 3.

- Silnejšie a zlepšené koordinované prístupy v rámci celého sektora, okrem iného v sektoroch formálneho vzdelávania v rámci reformy učebných plánov, vzdelávania učiteľov, hodnotenia študentov, celoškolských prístupov, procesov vedenia školy a vlastného hodnotenia a odbornej prípravy pre školské inšpektoráty, vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a v neformálnom vzdelávaní v rôznych sektoroch.
- Väčšie štruktúrované zapojenie sektorov občianskej spoločnosti, a to aj do procesov konzultácie a do rozvoja, implementácie, preskúmania a prepracovania národných a európskych stratégií.
- Lepšia koordinácia medzi konkrétnymi sektormi zainteresovaných strán v tejto oblasti, najmä medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi, mládežníckymi organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti zameranými na globálne vzdelávanie na národnej a medzinárodnej úrovni. Uvedomujeme si dôležitosť zapojenia mládeže prostredníctvom mládežníckych organizácií a platforiem.
- Väčšia reflexia a kritickejšie prístupy ku globálnemu vzdelávaniu s náležitou pozornosťou venovanou otázkam historického dedičstva a globálnej dynamiky moci, vrátane dekolonizácie učebných plánov.
- Posilnená výskumná kapacita v tejto oblasti ako základný faktor umožňujúci lepšiu tvorbu politiky založenú na výskume.
- Vývoj, revízia a rast agregovaných súčtov financovania na národnej úrovni a európskych mechanizmov financovania vrátane nástrojov, ako je EÚ DEAR.
- Posilnená medzinárodná sieť a učenie o politike medzi tvorcami politik a väčšie zabezpečenie kvality, okrem iného aj prostredníctvom okrúhlych stolov siete GENE a prostredníctvom európskeho procesu partnerského hodnotenia globálneho vzdelávania (*peer review*).

Uvedomujeme si kontext, výzvy a príležitosti pre globálne vzdelávanie v Európe a vo svete

Globálne vzdelávanie v Európe do roku 2050 bude vytvorené v kontexte

- Meniacich sa planetárnych realít; geopolitických usporiadaní; viacstranných, národných, regionálnych a miestnych politických súvislostí.
- Čoraz zložitejších a vzájomne súvisiacich globálnych a miestnych výziev, okrem iného aj zmeny klímy; straty biodiverzity; znečistenia; nerovnosti; chudoby; potravinovej, vodnej a energetickej neistoty; pandémie; vojen a hrozieb vojen.
- Pokračujúcich hrozieb pre demokraciu, mier a bezpečnosť, medzinárodné porozumenie, ľudské práva a udržateľnosť; medzi ne patrí nerovnosť, intolerancia, všetky formy diskriminácie a porušovania ľudských práv, ako aj polarizácia, dezinformácie a manipulácia sociálnych médií a prostredníctvom nich.
- Zapojenia globálnych a miestnych hnutí ľudí do reakcie na globálne výzvy; v spojení s rastúcim uznaním potreby solidarity v starostlivosti o planétu a o svet mieru, porozumenia, rovnosti a ľudských práv pre všetkých.
- Chápania potreby globálneho vzdelávania v centre týchto hnutí a posilňovania úlohy občianskej spoločnosti v kontexte zmenšovania/zatvárania občianskeho priestoru.
- Dôležitosť oceňovania perspektív a znalostí všetkých kultúr, najmä domorodých kultúr, s cieľom spoluvytvárať spravodlivé a udržateľné riešenia globálnych výziev.
- Rastúceho uznania potreby zabezpečiť, aby každé vzdelávanie – formálne, neformálne, informálne, celoživotné a prierezové, od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve až po vzdelávanie dospelých – zahŕňalo vzdelávanie pre sociálnu spravodlivosť na miestnej a globálnej úrovni, ako aj ľudské práva, rodovú rovnosť, rozmanitosť, udržateľnosť a mier.
- Potenciálu technológie zohrávať ústrednú úlohu pri ponúkaní inkluzívnych riešení vzdelávania zameraných na používateľa, budovaní globálnej prepojenosti a zvyšovaní solidarity, pričom sa zároveň uznáva potenciál technológií a sociálnych médií rozdeľovať ľudí a oslabovať demokraciu.

Uvedomujeme si tiež potenciálny vplyv technológie na životné prostredie a výzvu digitálnej priepasti.

Uvedomujeme si tiež dôležitosť globálneho vzdelávania s cieľom

- Umožniť získanie potrebného vzdelania, kritického myslenia, zručností a kompetencií, postojov a hodnôt k vysporiadaniu sa so zložitou v čoraz neistejšom svete; k pochopeniu a oceneniu bohatstva nášho rôznorodého dedičstva a odlišných kultúr a k reakcii na krízy a ohrozenia mieru.
- Umožniť nám vyrovnáť sa s existenčnou výzvou, ktorú predstavuje klimatická kríza, strata biodiverzity, rastúca nerovnosť, pretrvávajúca chudoba, rasizmus a xenofóbia, nedostatočný prístup k základným ľudským právam, vojny a hrozba vojen.
- Umožniť ľuďom konať v záujme sociálnej, ekonomickej a ekologickej transformácie.
- Poskytovať demokratické, participatívne vzdelávacie procesy, ktoré môžu podporovať globálne občianstvo, udržateľnosť, medzikultúrne porozumenie, inklúziu, kultúru mieru a nenásilia a rodovú rovnosť vo vzdelávaní a v spoločnosti.
- Podporovať povedomie verejnosti a zabezpečiť verejné porozumenie a kritické zapojenie do miestnych a globálnych problémov, s vedomím významu týchto problémov pre vlastný život a blaho spoločnosti.
- Zvýšiť súdržnosť politík medzi globálnym vzdelávaním a inými oblasťami politiky, ako sú zahraničná a rozvojová politika, životné prostredie, poľnohospodárstvo, obchod, financie a investície, migrácia, spravodlivosť a zdravie.
- Reagovať na rastúce vzdelávacie impulzy a rastúcu potrebu umiestniť globálnu a miestnu spravodlivosť, solidaritu a ďalšie problémy, ktorými sa zaoberá globálne vzdelávanie, do centra reformy vzdelávacieho systému, učebných plánov a učenia.
- Zabezpečiť informované pochopenie historického kontextu, vrátane dedičstva kolonializmu, konfliktov, vojen a útlaku, globálnej dynamiky moci, geopolitických a ekonomických štruktúr a vzťahov.

Na základe našich príslušných mandátov prijímame nasledujúce záväzky

Na národnej úrovni

- Zvýšiť dôraz na globálne vzdelávanie v rámci príslušnej národnej politiky a stratégie naprieč vládnyimi rezortmi, vrátane politiky, stratégie a poskytovania vzdelávania – formálneho, neformálneho a informálneho učenia sa a od raného detstva až po vzdelávanie dospelých; v politike zahraničnej, medzinárodnej a rozvojovej spolupráce, programoch partnerstva a spolupráce a v súlade s miestnymi a regionálnymi politikami.
- Usilovať sa rozvíjať národné, regionálne, miestne a sektorové stratégie pre zlepšenie a posilnenie globálneho vzdelávania alebo ich posilňovať, ak už existujú, aby sa dosiahol prístup ku kvalitnému globálnemu vzdelávaniu pre všetkých ľudí.
- Zvýšiť súdržnosť politík v oblasti globálneho vzdelávania a súvisiacich oblastiach a posilniť medzirezortnú spoluprácu a koordináciu pri rozvoji národných stratégií, politík a iniciatív v oblasti globálneho vzdelávania.
- Podporovať snahy o posilnenie práce v tejto oblasti, okrem iného, mládežníckych organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, organizácií vzdelávania dospelých a komunitných organizácií, hnutí, miestnych a regionálnych samospráv, diaspórových komunít, partnerov a kolegov z iných regiónov a výskumníkov, uznávajúcich ich odborné znalosti v oblasti globálneho vzdelávania.
- Vytvoriť adekvátne štruktúry podpory pre pedagógov v globálnom vzdelávaní, aby sa postupne preklenula priepasť medzi ochotou integrovať globálne vzdelávanie a dôverou, zručnosťami, kompetenciami a podporou v tejto oblasti.

- Podporovať rozvoj vhodných mechanizmov stanovovania štandardov, zabezpečovania kvality, monitorovania a hodnotenia založených na modeloch osvedčených postupov, ktoré sú relevantné a vhodné pre globálne vzdelávanie v konkrétnych sektoroch.
- Snažiť sa zabezpečiť primerané, dostupné a ak je to možné, predvídateľné zdroje pre globálne vzdelávanie, ktoré zodpovedajú ambíciám tejto deklarácie.
- Podporovať a ak je to možné, poskytovať zdroje na ďalší rozvoj výskumu v oblasti globálneho vzdelávania s cieľom umožniť politiku založenú na výskume.
- Snažiť sa zabezpečiť začlenenie a podporu marginalizovaných komunít a skupín v procese globálneho vzdelávania.
- Podporovať inovácie v globálnom vzdelávaní.
- Osloviť nové sektory a verejnosť vrátane súkromného sektora.
- Poskytovať podporu pre medzinárodné vytváranie sietí medzi tvorcami politiky, aby sa zabezpečilo neustále zlepšovanie politiky a praxe v oblasti globálneho vzdelávania.

Na európskej úrovni

- Rozvíjať a posilňovať univerzálny, na právach založený prístup ku globálnemu vzdelávaniu v Európe v dialógu s partnermi a kolegami z iných regiónov.
- Podporovať pokračujúcu koordináciu medzi miestnou, regionálnou, národnou, celoeurópskou a medzinárodnou úrovňou, aby sa zabezpečila podpora politického dialógu a súdržnosti politík v tejto oblasti, a to aj v súlade s prebiehajúcou prácou na programoch Organizácie Spojených národov a vzdelávacích cieľoch.
- Podporovať koordináciu globálneho vzdelávania v celom sektore prostredníctvom sietí na európskej úrovni; zlepšenie a umožnenie vytvárania sietí medzi aktérmi globálneho vzdelávania z občianskej spoločnosti, mládeže a miestnych a regionálnych samospráv a partnerstvá s inými sektormi a rôznymi typmi aktérov a organizácií.
- Snažiť sa zabezpečiť primerané a dostupné financovanie globálneho vzdelávania na celoeurópskej úrovni v súlade s financovaním na národnej úrovni a s ambíciami tejto deklarácie.
- Obhajovať globálne vzdelávanie ako prierezovú a integrovanú prioritu v rámci európskych inštitúcií vrátane Rady Európy, nasledujúcich predsedníctiev EÚ, ako aj v iných medzinárodných organizáciách.
- Pokračovať v spolupráci s partnermi a kolegami z iných regiónov sveta, aby ste sa zapájali do vzájomného učenia a podpory, pokiaľ ide o rozvoj regionálnych štruktúr pre vytváranie sietí medzi tvorcami politík a inými zainteresovanými stranami na medziregionálnej a globálnej úrovni.
- Pokračovať v posilňovaní európskeho procesu partnerského hodnotenia globálneho vzdelávania, Stavu globálneho vzdelávania v Európe a iných mechanizmov zvyšovania kvality.
- Podporovať prácu siete GENE, ako medzivládnej organizácie zaoberajúcej sa vytváraním sietí tvorcov politík v členských štátoch, s cieľom posilniť a zlepšiť globálne vzdelávanie vo všetkých krajinách Európy.
- Vypracovať rámec monitorovania s jasnými a zvládnuteľnými mechanizmami podávania správ založenými na existujúcich modeloch a zameranými na kľúčové čiastkové ciele do roku 2050. (Pozri prílohu 2).

Príloha 1: Obnovenie definície globálneho vzdelávania

Obnovená definícia

Na základe Maastrichtskej deklarácie z roku 2002 a následných procesov a vznikajúcich definícií a meniacej sa reality sa v Dublinskej deklarácii navrhuje táto definícia:

Globálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré umožňuje ľuďom kriticky reflektovať svet a svoje miesto v ňom; otvoriť svoje oči, srdcia a mysle realite sveta na miestnej a globálnej úrovni. Umožňuje ľuďom pochopiť, predstaviť si, dúfať a konať tak, aby nastolili svet sociálnej a klimatickej spravodlivosti, mieru, solidarity, rovnosti, planetárnej udržateľnosti a medzinárodného porozumenia. Zahŕňa rešpektovanie ľudských práv a rozmanitosti, inklúziu a slušný život pre všetkých teraz aj v budúcnosti.

Globálne vzdelávanie zahŕňa širokú škálu poskytovania vzdelávania: formálneho, neformálneho a informálneho učenia sa; celoživotného a prierezového. Považujeme to za nevyhnutné pre transformačnú silu a transformáciu vzdelávania.

Základné hodnoty, princípy a aspekty globálneho vzdelávania

Globálne vzdelávanie zahŕňa určité základné prvky. Medzi ne patria:

- *Základné hodnoty globálnej a miestnej sociálnej spravodlivosti, mieru, solidarity, rovnosti, planetárnej udržateľnosti, začlenenia, ľudských práv, prijatia rozmanitosti a medzinárodného porozumenia.*
- *Zameranie na prepojenie medzi miestnymi a globálnymi aspektmi problémov ovplyvňujúcich ľudí, iné živé bytosti a planétu; medzi generáciami; medzi kultúrami a medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou.*
- *Spoločný záväzok k pedagogickým postupom, ktoré sú inkluzívne, participatívne, inšpirujú k nádeji, umožňujú kritické myslenie a zodpovedajú nadradenosti vzdelávajúcich sa osôb; pri budovaní kompetencií a zručností pre individuálne a kolektívne informované, sebareflexívne, zmysluplné konanie.*

Zjednodenie v záujme súdržnosti a dosahu

Táto deklarácia uznáva rôznorodosť pojmov používaných v závislosti od vnútroštátnych okolností a skutočnosť, že používanie konkrétnych pojmov sa časom mení. V deklarácii sa používa globálne vzdelávanie ako zastrešujúci pojem na spojenie súvisiacich konceptov a oblastí politiky a praxe, na podporu súdržnosti, uľahčenie politického vzdelávania, predchádzanie siloizácii a zabezpečenie väčšieho kombinovaného účinku.

Globálne vzdelávanie zahŕňa formálne, neformálne a informálne vzdelávanie; celoživotné a prierezové a medzigeneračné vzdelávanie. Ide o realitu ľudí na miestnej, národnej a globálnej úrovni v planetárnom kontexte. Zahŕňa kritické myslenie, učenie zvládania zložitosti, demokratické a participatívne pedagogické postupy. Zahŕňa rôzne spôsoby pochopenia toho, ako sa ľudia učia. Zahŕňa historické vedomie, kritickú analýzu súčasných systémov a víziu nádeje pre budúcnosť ľudí a planéty. Globálne vzdelávanie je v súčasnosti v súlade s globálnymi cieľmi a konkrétnymi záväzkami, ako je cieľ udržateľného rozvoja 4.7, a využíva silu širších, dlhších a rozsiahlejších ľudských snáh o sociálnu spravodlivosť, mier, rovnosť, udržateľnosť, ľudské práva a slušný život pre všetkých.

Globálne vzdelávanie zahŕňa...

Globálne vzdelávanie je prierezový zastrešujúci pojem, ktorý zahŕňa množstvo súvisiacich pojmov, ktoré sa používajú na národnej a medzinárodnej úrovni, a to okrem iného:

- Antirasistické vzdelávanie
- Rozvojové vzdelávanie
- Vzdelávanie k rôznorodosti a inklúzii
- Vzdelávanie k rodovej rovnosti
- Vzdelávanie ku globálnemu občianstvu a medzinárodnej solidarite
- Vzdelávanie pre udržateľný rozvoj
- Vzdelávanie ku globálnemu občianstvu
- Globálne rozvojové vzdelávanie
- Globálne učenie
- Globálna práca s mládežou
- Vzdelávanie k ľudským právam
- Medzikultúrne vzdelávanie
- Učenie pre udržateľné životné prostredie
- Mierové vzdelávanie

Globálne aspekty

- Vzdelávania k občianstvu
- Občianskeho a morálneho vzdelávania
- Digitálneho vzdelávania k občianstvu

Príloha 2: Monitorovanie pokroku

Opatrenia v nadväznosti na Dublinskú deklaráciu budú zahŕňať mechanizmus monitorovania a podávania správ, ktorý má vychádzať z existujúceho podávania správ a monitorovania, s vyvážením transparentnosti a potreby monitorovať a oslavovať pokrok ročne a každých päť rokov s potrebou byť realistický pri podávaní správ.

Navrhuje sa nasledovné:

Proces každoročného podávania národných správ o pokroku dosiahnutom v súvislosti s deklaráciou; na základe a pri zohľadnení existujúcich procesov každoročného podávania národných správ svojim partnerom (počas okrúhlych stolov siete GENE). To by zahŕňalo:

- Zameranie na národnú stratégiu a rozvoj politiky (a preskúmanie, hodnotenie, prepracovanie atď.), o čom sa bude tiež každoročne podávať správa a bude sa zostavovať na celoeurópskom základe.
- Zameranie na vnútroštátne mechanizmy financovania, údaje a zmeny úrovni financovania z oficiálnej rozvojovej pomoci a z iných zdrojov, ktoré sa každoročne zdieľajú na európskej úrovni.
- Zameranie na rozvoj medzirezortnej spolupráce, na podporu zapojenia zainteresovaných strán, dialógu a vytvárania sietí.

Všetky tri kategórie budú východiskom pre pravidelnú Správu o stave globálneho vzdelávania v Európe. Dialóg s ostatnými zainteresovanými stranami, a to aj na miestnej a regionálnej úrovni, a s kolegami z iných regiónov môže tiež pôsobiť ako mechanizmus kritického dialógu a posilňovania pokroku.

Pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov novej deklarácie sa tiež priamo premietne do európskeho procesu partnerského hodnotenia globálneho vzdelávania (*peer review*), ktorý sprostredkúva sieť GENE, pričom v národných správach sa deklarácia použije pre vypracovanie národných referenčných bodov. Ak je to relevantné a vhodné, národné správy by mali byť súčasťou partnerských hodnotení OECD DAC.⁴

Európske konferencie sa budú tiež využívať na podávanie správ o pokroku a v prípade potreby na revíziu deklarácie, a to od roku 2027 a v zásade každých päť rokov.

Tieto procesy vytvoria v súlade s osvedčenými postupmi na vnútroštátnej úrovni priestor pre zapojenie politikov, tvorcov politik, zainteresovaných strán a výskumníkov, úvahy, dialóg a tvorbu scenárov, a to do každého z týchto procesov.

Sekretariát siete GENE tiež zabezpečí, aby bol tento proces podávania správ konzistentný a zosúladený s obnoveným procesom podávania správ UNESCO podľa revidovaného odporúčania z roku 1974 a ďalšími relevantnými medzinárodnými procesmi (EK, OECD, EHK OSN, Rada Európy, IEA) a bude sa snažiť posilniť spoluprácu v tomto smere.

⁴ Pilier I.3 metodiky partnerského hodnotenia OECD DAC (2021) – schválený konsenzom OECD DAC – sa v časti I.3 zameriava na „Globálne vzdelávanie, zvyšovanie povedomia a verejnú podporu“. Toto zameranie a súvisiace ukazovatele sa posúdia u všetkých členov DAC. Oficiálny dokument je dostupný [tu](#).

Dodatok 3: Základné referenčné dokumenty

Deklarácia o globálnom vzdelávaní v Európe do roku 2050 je európskym strategickým rámcom pre posilnenie a zlepšovanie globálneho vzdelávania. Vychádza z existujúcich medzinárodných a európskych dohôd vrátane nasledujúcich a zároveň je v súlade s príslušnými procesmi vznikajúcimi v medzinárodnom prostredí

UNESCO (1974) [Odporúčanie týkajúce sa vzdelávania k medzinárodnému porozumeniu, spolupráci a mieru a výchovy k ľudským právam a základným slobodám](#)

OSN (1992) [Správa Konferencie Organizácie Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji](#)

EHK OSN (1998) [Aarhuský dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia](#)

Rada Európy/GENE (2002) [Maastrichtská deklarácia o globálnom vzdelávaní v Európe do roku 2015](#)

OSN (2002) [Svetový samit o udržateľnom rozvoji](#)

OSN (2004) [Svetový program výchovy k ľudským právam](#)

EHK OSN (2005) [Regionálna stratégia pre výchovu k trvalo udržateľnému rozvoju pre región EHK OSN](#)

Rada Európy (2010) [Charta o vzdelávaní pre demokratické občianstvo a vzdelávaní o ľudských právach](#)

Európska únia (2010) [Záver Rady o vzdelávaní pre trvalo udržateľný rozvoj](#)

GENE/EDUFI (2011) [Záver z Espoo-Hanasaari o globálnom vzdelávaní v zmene učebných plánov](#)

Rada Európy (2011) [Odporúčanie o vzdelávaní pre globálnu vzájomnú závislosť a solidaritu](#)

OSN (2011) [Deklarácia OSN o vzdelávaní a odbornej príprave v oblasti ľudských práv](#)

EHK OSN (2011) [Vzdelávanie pre budúcnosť: Kompetencie vo vzdelávaní pre trvalo udržateľný rozvoj](#)

GENE (2012) [Záver z Haagu o globálnom vzdelávaní do roku 2020](#)

Európska Komisia (2012) [Pracovný dokument útvarov Komisie o vzdelávaní a zvyšovaní informovanosti v oblasti rozvoja \(DEAR\) v Európe](#)

OSN (2012) [Rio+20 Budúcnosť, akú chceme, A/RES/66/288](#)

Rada Európy (2013) [Rámec pre kompetencie v demokratickej kultúre](#)

UNESCO (2013) [Medzinárodná dekáda pre znižovanie kultúr \(2013 – 2022\)](#)

GENE/EDUFI (2014) [Záver z fínskeho Espoo z roku 2014 o vzdelávaní globálnych občanov](#)

UNESCO (2014) [UNESCO Stratégia vzdelávania na roky 2014 – 2021](#)

OSN (2015) [Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj](#)

OSN (2015) [Parížska dohoda \(COP 21\)](#)

UNESCO (2015) [Globálny akčný program vzdelávania pre trvalo udržateľný rozvoj 2015 – 2019](#)

UNESCO (2015) [Druhé fórum UNESCO o výchove ku globálnemu občianstvu: Budovanie mierových a trvalo udržateľných spoločností](#)

UNESCO (2016) [Vzdelávanie 2030: Incheonská deklarácia a akčný rámec vykonávania cieľa udržateľného rozvoja č. 4: Zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých](#)

Európska únia (2017) [Európsky konsenzus o rozvoji](#) (pozri odsek 122, str. 54)

OECD (2017) [Meranie vzdialenosti k cieľom udržateľného rozvoja: Hodnotenie situácie v krajinách OECD](#)

Európska únia (2018) [Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie](#)

Európska únia (2018) [Uznesenie Rady z roku 2018: Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 vrátane európskych cieľov pre mládež](#)

OECD (2018) [Globálny rámec kompetencií OECD PISA](#)

Rada Európy (2019) [Usmernenia o globálnom vzdelávaní](#)

Európska únia (2019) [Európska zelená dohoda](#)

Bridge 47 (2019) [Predstava 4.7 Plán](#)

OECD (2019) [Rámec koncepčného vzdelávania: Transformačné kompetencie do roku 2030](#)

Európska únia (2020) [Záverečná deklarácia 3. Európskeho dohovoru o práci s mládežou Ukazovatele pre budúcnosť](#)

Európska únia (2020) [Uznesenie Rady o rámci na vytvorenie európskeho programu práce s mládežou](#)

Európska únia (2020) [Závery Rady o úlohe mládeže v rámci vonkajšej činnosti](#)

UNESCO (2020) [Vzdelávanie pre udržateľný rozvoj: Plán](#)

UNESCO (2020) [Mimoriadne zasadnutie Stretnutia o globálnom vzdelávaní, Vzdelávanie po pandémie COVID-19: Deklarácia z roku 2020 o stretnutí o globálnom vzdelávaní](#)

GENE (2020/2021) [Rokovania CODEV o dôležitosti GE/DEAR](#)

Európska únia (2021) [Uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr \(2021 – 2030\)](#)

Európska únia (2021) [Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce \(NDICI\) – \(článok 8 ods. 7, s. 23; a Príloha III, oddiel 2, ods. 3 písm. a\) a b\), s. 65\)](#)

OECD (2021) [Aktualizovaný akčný plán pre mládež: stavebné kamene pre budúcu činnosť](#)

OSN (2021) [Glasgowský klimatický pakt](#)

UNESCO (2021) [Berlínska deklarácia o vzdelávaní pre udržateľný rozvoj](#)

UNESCO (2021) [Pretváranie našej spoločnej budúcnosti: Nová spoločenská zmluva o vzdelávaní](#)

Európska únia (2022) [GreenComp: Európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti](#)

Európska únia (2022) [Závery Rady o transformačnej úlohe vzdelávania pre udržateľný rozvoj a globálne občianstvo ako nástroj na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja](#)

UNESCO (2022) [Marakéšsky akčný rámec pre vzdelávanie dospelých](#)

Európska únia (2022) [Odporúčanie Rady o vzdelávaní pre zelenú transformáciu](#)

Európska únia (2022) [Návrh odporúčania Rady týkajúce sa iniciatívy Cesta k úspechu v škole \(COM/2022/316 final\)](#)

UNESCO (2022) [Vyhlásenie o vízii generálneho tajomníka o transformácii vzdelávania](#)

EHK OSN (2022) [Návrh ministerskej deklarácie z 9. ministerskej konferencie Životné prostredie pre Európu](#)

UNESCO (2023) [Odporúčanie týkajúce sa vzdelávania k medzinárodnému porozumeniu, spolupráci a mieru a výchovy k ľudským právam a základným slobodám \(„odporúčanie z roku 1974“\) \(pripravované\).](#)

Tento zoznam zmlúv bude pravidelne revidovaný a upravovaný.